

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy w Łukowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący sędzia Edyta Cieliszak

Protokolant st. sekr. sądowy Beata Siestrzewitowska

w obecności prokuratora Adama Makosza

po rozpoznaniu dnia 18 lutego 2021 roku sprawy M. M. córki Z. i T. z domu K. ur. (...) w Ł.

oskarżonej o to, że:

w dniu 30 czerwca 2020 r. w Ł. na ul. (...) (województwo (...)), nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez to, że kierując samochodem osobowym marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) nie zachowała szczególnej ostrożności podczas zbliżania się do oznakowanego przejścia dla pieszych w następstwie czego podczas wykonywania manewru omijania pojazdu D. (...) o numerze rejestracyjnym (...), który zatrzymał się przed przejściem dla pieszych w celu ustąpienia pierwszeństwa przechodzącemu przez nie H. K. (1), nie ustąpiła pierwszeństwa temu pieszemu doprowadzając do jego potrącenia, w następstwie czego H. K. (1) doznał ciężkich obrażeń ośrodkowego układu nerwowego skutkujących jego zgonem na miejscu zdarzenia-

to jest . o czyn z art. 177 §2 kk

### **orzeka:**

M. M. uznaje za winną zarzucanego jej czynu i za czyn ten na podstawie art. 177 §2 kk skazuje ją i wymierza jej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności; na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 §1 kk wykonanie tej kary warunkowo zawiesza oskarżonej tytułem próby na okres 3 (trzech) lat zobowiązując ją w tym czasie na podstawie art. 72 §1 pkt 1 kk do informowania Sądu o przebiegu okresu próby; na podstawie art. 42 §1 kk orzeka wobec oskarżonej środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 (jednego) roku zobowiązując ją na podstawie art. 43 §3 kk do zwrotu prawa jazdy Starości Powiatowemu w Ł.; na podstawie art. 46 §2 kk orzeka od oskarżonej nawiązki na rzecz A. K. i P. K. (1) w kwocie po 3 000 zł (trzy tysiące); zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem opłaty, zwalnia ją od ponoszenia wydatków, obciążając nimi Skarb Państwa.

## UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 1	Sygnatura akt	(...)	
Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie			

do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wnioski o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.			
<b>1.USTALENIE FAKTÓW</b>			
<b>0.1.Fakty uznane za udowodnione</b>			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	M. M.	jak w akcie oskarżenia	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
oskarżona w dniu 30 czerwca 2020r w Ł. na ul. (...) kierując samochodem osobowym marki F. (...) nr rej. (...) nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym , nie zachowała szczególnej ostrożności podczas zbliżania się do oznakowanego przejścia dla pieszych , podczas wykonywania manewru omijania pojazdu D. (...) o	protokół oględzin miejsca wypadku drogowego	12-14	

nr rej. (...), który zatrzymał się przed przejściem dla pieszych w celu ustąpienia pierwszeństwa przechodzącemu przez nie H. K. (2), , nie ustąpiła pierwszeństwa temu pieszemu doprowadzając do jego potrącenia, w następstwie czego H. K. (1) doznał ciężkich obrażeń ciała skutkujących jego zgonem na miejscu zdarzenia			
protokół oględzin pojazdu F. (...)	8-11, opinia techniczna 116-128		
szkic miejsca wypadku i dokumentacja fotograficzna	28, 96-98		
pisemna opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych	129-142, 156-162		
zeznania W. K.	254-255		
częściowo wyjaśnienia oskarżonego	251		
dokumentacja dotycząca stanu zdrowia pokrzywdzonego H. K. (1) wraz z opinią oraz protokół z sekcji jego zwłok	68-79		
zeznania M. O.	254, 39-40		
zeznania J. K. (1)	255-256		
kierująca pojazdem była w czasie zaistnienia wypadku trzeźwa, nie była pod wpływem środków	protokoły pobrania krwi od kierującej , pomiaru trzeźwości alkometrem wraz z wynikami,	4-7, 18-21, 47-48, 54-62, 53-62, 64-65, 74, 80	

odurzających, pieszy H. K. (1) również	opinia z zakresu badań fizykochemicznych, protokół z sekcji zwłok pokrzywdzonego		
oskarżona nie była dotychczas karana	dane o karalności		
samochód F. (...) o nr rej. (...) nie był sprawny technicznie bowiem nie posiadał sprawnego oświetlenia tablicy rejestracyjnej ale nie miało to związku z zaistnieniem wypadku	opinia o stanie technicznym pojazdu	116-126	
<b>0.1.Fakty uznane za nieudowodnione</b>			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.			
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
<b>1.OCena DOWOdów</b>			
<b>0.1.Dowody będące podstawą ustalenia faktów</b>			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
	protokół oględzin miejsca wypadku drogowego	zarówno ten dowód jak i pozostałe dowody w postaci szkicu, protokołu	

		ogłędzin pojazdów , protokołu otwarcia zwłok, dokumentacja medyczna i opinia o doznanych przez pokrzywdzonego obrażeniach, materiału fotograficznego, protokołu badania stanu trzeźwości uczestników zdarzenia nie budzą wątpliwości, zostały wykonane przez osoby do tego uprawnione zgodnie z zasadami sztuki, wiedzy, obowiązującymi przepisami, nie były też kwestionowane przez żadną ze stron
protokół ogłędzin pojazdu F. (...)	jak wyżej	
szkic miejsca wypadku i dokumentacja fotograficzna	jak wyżej	
pisemna opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych		
zeznania W. K.	podobnie jak zeznania jego żony J. K. (1) sąd uznał za szczere i wiarygodne, świadkowie podali znane im okoliczności i zapamiętane fakty, przekonująco przedstawili je a ich relacja nie budzi wątpliwości, z ich zeznań wynika, że kiedy W. K. zatrzymał się przed przejściem dla pieszych aby ustąpić pierwszeństwa pieszemu prowadzącemu rower H. K. (2) ich pojazd został ominięty przez inny, który potracił pieszego, pieszy szedł normalnie	

	<p>prowadząc rower, nie jechał nim, opisali zaobserwowany moment tuż po potrąceniu-odrzut pieszego i roweru, wskazali też, że za nimi jechały inne pojazdy, w tym bliżej nieokreślony ciężarowy oraz osobowy, ale bliższych danych na ten temat nie posiadali, J. K. (1) opisała też zachowanie i stan oskarżonej po wypadku, ich zeznania nie budzą wątpliwości Sądu a w szczególności co do tego, że pokrzywdzony nie przejeżdżał przez przejście tylko przechodził, normalnym krokiem</p>	
zeznania J. K. (1)	jak wyżej	
zeznania M. O.	<p>także zeznania tego świadka nie budzą wątpliwości jako szczere, przekonujące, odzwierciedlające znane przez niego i zapamiętane okoliczności zdarzenia, świadek jechał w przeciwnym kierunku, innym pasem, poza odgradzającą pasy barierką częściowo przysłaniającą widoczność, zauważył jak srebrny pojazd typu V. zmieniał pas ruchu w bliskiej odległości od przejścia dla pieszych , pieszego prowadzącego ower idącego po tym przejściu, który już znajdował się na wewnętrznym pasie ruchu, pokonał już zatem połowę jezdni a także moment już po uderzeniu,</p>	

	<p>kiedy pieszego oraz rower odrzuciło, nie zauważył na miejscu śladów hamowania czy blokowania kół samochodu, który potrącił pieszego, udzielał pokrzywdzonemu pomocy, zeznania zostały w całości obdarzone wiara przez Sąd</p>	
<p>pisemna opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych</p>	<p>a także opinia uzupełniająca pisemna biegłego P. K. (2) , gdzie biegły ustosunkował się do twierdzeń zawartych w opinii biegłego G. S. odnośnie ustaleń, czy pieszy pokrzywdzony prowadził rower, czy też jechał na nim po przejściu dla pieszych została przez sąd uznana za przekonującą, brak jest podstaw do jej kwestionowania, opinia zawiera stosowane wyliczenia, argumentację przyjętych wniosków, biegły szczegółowo odniósł się do możliwości uniknięcia wypadku przez oskarżoną ale także przez pokrzywdzonego i wyczerpująco a dla sądu także logicznie i przekonująco swoje wniosku uargumentował opierając się na materiale rzeczowym, protokołach z miejsca zdarzenia, materiale fotograficznym, materiale w postaci zeznań świadków. Biegły wskazał, że bezsporne jest iż bezpośrednią przyczyną wypadku było zachowanie kierującej</p>	

	<p>samochodem F. , które wywołało bezpośrednie zagrożenie. Nie zastosowała się do znaków informujących o zbliżaniu się do przejścia dla pieszych pionowych i poziomych, nakazujących zachowanie szczególnej ostrożności i ustąpienie pierwszeństwa osobom znajdującym się na przejściu i naruszyła rażąco jeden z najbardziej podstawowych przepisów w ruchu drogowym. Zdaniem biegłego oskarżona natomiast znajdując się w rejonie oznaczonego przejścia dla pieszych powinna była zwiększyć stopień uwagi, zachować szczególną ostrożność, bacznie obserwować sytuację przed pojazdem i widząc D. (...) zmniejszającego prędkość przed przejściem dostosować się do tego, zaniechać jego wyprzedzania czy omijania.</p>	
<p>dokumentacja dotycząca stanu zdrowia pokrzywdzonego H. K. (1) wraz z opinią oraz protokół z sekcji jego zwłok</p>	<p>nie kwestionowany, nie budzący zastrzeżeń</p>	
<p>protokoły pobrania krwi od kierującej , pomiaru trzeźwości alkometrem wraz z wynikami, opinia z zakresu badań fizykochemicznych, protokół z sekcji zwłok pokrzywdzonego</p>	<p>nie kwestionowany, nie budzący zastrzeżeń</p>	



<p>opinia o stanie technicznym pojazdu</p>	<p>opinia techniczna G. S. o stanie technicznym pojazdu F. (...) nr rej. (...) nie budzi zastrzeżeń, samochód generalnie był sprawny technicznie a niesprawność polegająca na nie oświetleniu tablicy rejestracyjnej nie miała związku ze zdarzeniem, w tym zakresie sąd w całości podzielił wnioski opinii, odpowiadającej wymogom art.200§1kpk, wbrew pozorom także końcowa część opinii odnosząca się do tego, że w momencie zderzenia rower był obciążony nie przekreśla rzetelności opinii, biegły nie miał do dyspozycji całego materiału dowodowego, badał rower, nie odnosząc się w szczególności do materiału osobowego, obciążenie roweru, o którym mówi biegły w opinii, nie oznacza w żadnym razie tego, że pokrzywdzony nim jechał, wobec jednoznacznych zeznań świadków w tym zakresie a szczegółowo odniósł się do tego biegły K. wskazując, że samo opieranie się o rower w momencie prowadzenia go powoduje nacisk, szczególnie na przednią obręcz, co mogło w badaniu dać wynik obciążenia roweru, o czym mowa w tej opinii, w żadnym razie okoliczność ta nie dyskwalifikuje więc opinii G. S.</p>	
--	---	--

<p><b>0.1.Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</b></p>			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<p><b>1.PODSTAWA PRAWNA WYROKU</b></p>			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem		M. M.
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
<p>Zachowanie oskarżonej wyczerpało dyspozycję art.177§2 kk, bezsporne jest iż bezpośrednią przyczyną wypadku było zachowanie kierującej samochodem F. , które wywołało bezpośrednie zagrożenie. Nie zastosowała się do znaków informujących o zbliżaniu się do przejścia dla pieszych pionowych i poziomych, nakazujących zachowanie szczególnej ostrożności i ustąpienie pierwszeństwa osobom</p>			

znajdującym się na przejściu i naruszyła rażąco jeden z najbardziej podstawowych przepisów w ruchu drogowym. Oskarżona znajdując się w rejonie oznaczonego przejścia dla pieszych powinna była zwiększyć stopień uwagi, zachować szczególną ostrożność, bacznie obserwować sytuację przed pojazdem i widząc D. (...) zmniejszającego prędkość przed przejściem dostosować się do tego, zaniechać jego wyprzedzania, gdyby nie zatrzymał się przed przejściem czy omijania, gdyby przed nim się zatrzymał. Oskarżona zresztą nie kwestionowała tego, przyznała się do zarzucanego jej czynu . Nieumyślne naruszenie przez nią zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym miało bezpośredni związek z zaistnieniem wypadku, w wyniku którego śmierć na miejscu poniósł pieszy H. K. (1).

#	3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			

#	3.3. Warunkowe umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach warunkowego umorzenia postępowania			
#	3.4. Umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach umorzenia postępowania			
#	3.5. Uniewinnienie		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach uniewinnienia			
<b>1.KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie</b>			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
M. M.	kara 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, zobowiązanie do informowania sądu o przebiegu okresu próby		Kara ta spełnia, zdaniem Sądu wymogi z art.53 kk – jest współmierna do stopnia zawinienia oskarżonej i społecznej szkodliwości zarzucanego jej czynu.

Uwzględnia z jednej strony nieumyślne, naruszenie przez oskarżoną zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, które doprowadziło do tragicznych skutków, zgonu pokrzywdzonego. Z drugiej zaś strony wyrażoną skruchę i żal, dotychczasowy sposób życia oskarżonej, daleki od przestępnego, to, że nie była karany i cieszy się dobrą opinią w miejscu zamieszkania a przestępstwo nieumyślne, którego się dopuściła niewątpliwie było incydem w jej życiu, który nie powtórzy się w przyszłości. Oskarżona naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym nieumyślnie, ale z drugiej strony bezpieczeństwo pieszego, poruszającego się po oznaczonym przejściu dla pieszych, gdzie ma pierwszeństwo i gdzie bezwzględnie powinien być chroniony i ma prawo oczekiwać owego bezpieczeństwa jest przecież kardynalną zasadą obowiązującą wszystkich kierowców. W niniejszej sprawie pieszy przechodził po przejściu w sposób prawidłowy (brak dowodów aby było inaczej), przeszedł już połowę jezdni, znajdując się na drugim pasie ruchu w sytuacji, kiedy pojazd nadjeżdżający zatrzymał się aby go przepuścić, miał prawo oczekiwać zatem owego bezpieczeństwa i

			<p>tego, że inny uczestnik ruchu, inny kierujący też dostosuje się do tego i ustąpi mu pierwszeństwa. Biegły P. K. (2) wskazał co prawda, że pieszy miał możliwość przy zachowaniu obowiązującej także jego szczególnej ostrożności, przy należytej obserwacji otoczenia, uniknięcia potrącenia, co miało związek z zaistnieniem wypadku, miał możliwość zauważenia zbliżającego się F. i zatrzymania się. Podkreślić jednak należy, że to nie jego zachowanie było bezpośrednią przyczyną wypadku a oskarżonej, pokrzywdzony miał prawo oczekiwać jak już wspomniano bezpieczeństwa w sytuacji, kiedy wszedł normalnie na przejście, nie wtargnął na niego, poza tym za samochodem W. K. jechały inne pojazdy, w tym ciężarowy, który także pieszemu ograniczał widoczność.</p>
<p><b>1.Inne ROZSTRZYGNIĘCIA ZAwarte w WYROKU</b></p>			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
	Nawiązka orzeczona w kwocie po 3 tysiące złotych na rzecz pokrzywdzonych-oskarżycieli posiłkowych A. K. i P. K. (1)		sąd orzekając nawiązkę miał na uwadze to, że ma ona charakter częściowo kompensacyjny ale też zastępuje w tym wypadku również zadośćuczynienie

Środek karny 1 roku zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych

i naprawienie krzywdy, także niematerialnej, związanej ze śmiercią osoby najbliższej z którą pokrzywdzeni byli bardzo związani emocjonalnie, oskarżona jest co prawda obecnie studentką, nie mającą obecnie źródeł utrzymania ale jest także osobą młodą, która może podjąć zatrudnienie w najbliższym czasie, wysokość nawiązki ma też wzmóc walor prewencji indywidualnej, z drugiej strony oskarżonej zarzucono nieumyślne naruszenie zasad bezpieczeństwa a to postępowanie cywilne z udziałem ubezpieczyciela - w tym właśnie celu wprowadzono przecież instytucje ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej i obowiązek opłacania składek, ma doprowadzić zrekompensowania poniesionej straty w sposób pełny, stąd też wniosek oskarżycielki posiłkowej o zasądzenie nawiązki w kwocie 20 tysięcy nie mógł zostać uwzględniony

Za zasadne jednak, wbrew stanowisku obrony, Sąd uznał orzeczenie wobec oskarżonej środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych choć nie na okres 3 lat, jak wnioskowała oskarżycielka posiłkowa, uznając że czas ten 1 roku będzie wystarczający do spełnienia także celu

ogólnoprewencyjnego, poza celem wychowawczym, prewencji indywidualnej. Oskarżona naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym nieumyślnie, ale naruszenie to miało jednak charakter rażący. Bezpieczeństwo pieszego, prawidłowo poruszającego się po oznaczonym przejściu dla pieszych, gdzie ma pierwszeństwo i gdzie bezwzględnie powinien być chroniony i ma prawo oczekiwać owego bezpieczeństwa jest przecież kardynalną zasadą obowiązującą wszystkich kierowców. W niniejszej sprawie pieszy przechodził po przejściu w sposób prawidłowy, przeszedł połowę jezdni, a oskarżona nie zareagowała na zachowanie kierującego innym pojazdem, który tak jak i ona zbliżał się do przejścia dla pieszych, nie wykazała się ostrożnością, zdolnością przewidywania skutków swojej jazdy, można nawet stwierdzić, że brakiem wyobraźni, wykonując tak bardzo niebezpieczny manewr, jakim jest zmiana pasa ruchu w granicach przejścia dla pieszych, nie uczyniła niczego, co pozwoliłoby na uniknięcie wypadku a jest przecież kierowcą młodym, nie do końca doświadczonym, prawo jazdy w momencie zdarzenia posiadała 3 lata, oznacza to, że rażąco naruszyła zasadę



		<p>szczególnej ostrożności, z drugiej strony- 3-letni zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, o który wnosił oskarżyciel posiłkowy, byłby zdaniem Sądu rażąco surowy i niewspółmierny. W niniejszej sprawie oskarżona zasady w ruchu drogowym naruszył nieumyślnie, wyraził skruchę z tego powodu, żał, także tuż po wypadku na miejscu zdarzenia- zeznania J. K. (2), była trzeźwa, nie był dotychczas karana nie tylko za przestępstwa ale też w żaden inny sposób, nie naruszała przepisów ruchu drogowego (k. 167), cieszy się nienaganną opinią.</p> <p>Tak ukształtowany ogół dolegliwości- kara i środek karny, uwzględnia w ocenie Sądu stopień winy oskarżonej i społecznej szkodliwości jej czynu, spełnia swe cele zapobiegawcze i wychowawcze wobec oskarżonej, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (art. 53 § 1 kk).</p>
<p><b>1.inne zagadnienia</b></p>		
<p>W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach</p>		

uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę		
<b>1.Koszty procesu</b>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Zasądzenie opłaty w kwocie 180 zł, zwolnienie od wydatków	art.627 i 624§1 kpk, art. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych-biorąc pod uwagę sytuację majątkową oskarżonej, nie posiadającej w chwili obecnej własnych źródeł dochodu oraz wysokość nałożonych obciążeń finansowych-nawiązki, sąd częściowo zwolnił ją od ponoszenia kosztów postępowania zasądzając jedynie opłatę.	
<b>1.Podpis</b>		
Sędzia Edyta Cieliszak		

### **POUCZENIE O UPRAWNIENIACH I OBOWIĄZKACH**

**Strona ma prawo do złożenia w terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyroku wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Oskarżony pozbawiony wolności, który nie ma obrońcy i – pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok – nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku, ma prawo do złożenia wniosku o sporządzenia na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku w terminie 7 dni od daty doręczenia mu wyroku.**

Sporządzenie uzasadnienia z urzędu nie zwalnia strony od złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia. Wniosek składa się na piśmie wskazując:

- 1) oznaczenie organu, do którego jest skierowany, oraz sprawy, której dotyczy;

2) oznaczenie oraz adres wnoszącego pismo, a także – w pierwszym piśmie złożonym w sprawie – numer telefonu, telefaksu i adres poczty elektronicznej lub oświadczenie o ich nieposiadaniu;

3) treść wniosku, czy dotyczy całości wyroku czy też niektórych czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu, bądź też jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu oraz oznaczenie oskarżonego, gdy wniosek nie pochodzi od oskarżonego;

4) datę i podpis składającego pismo (za osobę, która nie może się podpisać, pismo podpisuje osoba przez nią upoważniona, ze wskazaniem przyczyny złożenia swego podpisu).

**Wniosek złożony przez osobę nieuprawnioną, po terminie lub którego braki formalne nie zostały uzupełnione w terminie przez wnoszącego nie zostanie przyjęty** (art. 119, art. 422 § 1, § 2 i § 3)<sup>2)</sup>.

**Od wyroku sądu pierwszej instancji stronom i podmiotowi zobowiązanemu przysługuje apelacja** (art. 444).

**Apelację wnosi się na piśmie do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie 14 dni od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem** (art. 428 § 1, art. 445 § 1).

Apelację co do winy uważa się za wniesioną przeciwko całości wyroku, a apelację co do kary uważa się za wniesioną przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych. Natomiast apelację co do środka karnego, środka kompensacyjnego albo przypadku uważa się za wniesioną odpowiednio przeciwko całości rozstrzygnięcia o środkach karnych albo o środkach kompensacyjnych albo o przypadku (art. 447 § 1-3).

W apelacji można podnosić zarzuty, które nie stanowiły lub nie mogły stanowić przedmiotu zażalenia (art. 447 § 4).

Podstawą apelacji nie może być błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia, oraz rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka, związane z treścią zawartego porozumienia w sprawie wydania wyroku skazującego, wymierzenia określonej kary lub środka karnego, orzeczenie przypadku lub środka kompensacyjnego lub rozstrzygnięcia w przedmiocie poniesienia kosztów procesu (art. 447 § 5).

Podstawą apelacji nie mogą być wyłącznie zarzuty, których uwzględnienie mogłoby nastąpić w trybie sprostowania omyłki pisarskiej lub rachunkowej oraz w obliczeniu terminów w wyroku albo uzasadnieniu do niego, w trybie rozstrzygnięcia co do przypadku, zaliczenia tymczasowego aresztowania, zatrzymania lub okresu rzeczywistego pozbawienia wolności, okresu zatrzymania prawa jazdy lub innego odpowiedniego dokumentu lub okresu zawieszenia oskarżonego w czynnościach służbowych lub w wykonywaniu zawodu albo nakazania powstrzymania się od określonej działalności lub od prowadzenia określonego rodzaju pojazdów, lub zakazania ubiegania się o zamówienia publiczne na czas trwania postępowania, nałożenia obowiązku zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu albo dowodów rzeczowych, oraz w trybie rozstrzygnięcia o kosztach procesu (art. 447 § 6).

**Apelacja wniesiona po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo niedopuszczalna z mocy ustawy nie zostanie przyjęta** (art. 429 § 1).

Oskarżony ma prawo do korzystania przy sporządzeniu apelacji z pomocy ustanowionego przez siebie obrońcy, a strona inna niż oskarżony może ustanowić pełnomocnika. Do czasu ustanowienia obrońcy przez oskarżonego pozbawionego wolności, obrońcę może ustanowić inna osoba. Apelacja od wyroku sądu okręgowego, która nie pochodzi od prokuratora lub pełnomocnika będącego radcą prawnym, powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Wydatki związane z ustanowieniem obrońcy albo pełnomocnika ponosi strona, która go ustanowiła (art. 6, art. 83 § 1, art. 87 § 1, art. 446 § 1, art. 620).

Jeśli strona nie ma obrońcy albo pełnomocnika z wyboru, może żądać, aby wyznaczono obrońcę albo pełnomocnika z urzędu, w tym w celu dokonania określonej czynności, jeżeli w sposób należyty wykaże, że nie jest w stanie ponieść kosztów ustanowienia obrońcy albo pełnomocnika z wyboru bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Pełnomocnik z urzędu zostanie wówczas wyznaczony z listy pełnomocników. Wyznaczenie pełnomocnika z urzędu może zostać cofnięte, jeżeli okaże się, że nie istnieją okoliczności, na podstawie których go wyznaczono (art. 78 i art. 81a § 1 w zw. z art. 88 § 1 zd. drugie).

Udział obrońcy w postępowaniu nie wyłącza osobistego działania w nim oskarżonego, a udział pełnomocnika nie wyłącza osobistego działania w nim strony innej niż oskarżony (art. 86 § 2 w zw. z art. 88 § 1 zd. drugie).

Do biegu wskazanych powyżej terminów nie wlicza się dnia, od którego liczy się dany termin. Jeżeli koniec tego terminu przypadnie na dzień przez ustawę uznany za dzień wolny od pracy lub na sobotę, czynność można wykonać następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą (art. 123 § 1 i § 3). Termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem wnioski o sporządzenie uzasadnienia na piśmie lub apelacja zostaną złożone bezpośrednio w sądzie albo:

1. nadane w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej;
  2. nadane w polskim urzędzie konsularnym;
  3. złożone przez żołnierza, z wyjątkiem żołnierza pełniącego terytorialną służbę wojskową dyspozycyjnie, w dowództwie jednostki wojskowej;
  4. złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji odpowiedniego zakładu;
  5. złożone przez członka załogi polskiego statku morskiego kapitanowi statku (art. 124).
- 1) należy wybrać właściwy zwrot;
  - 2) podane w nawiasach przepisy oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, z późn. zm.).